

Mor Joan Bassegoda Nonell, el gran gaudinià

L'arquitecte va escriure més de 30 llibres sobre Gaudí

Joan Bassegoda Nonell, el gran expert en l'obra de Gaudí, va morir dilluns a Barcelona. Va escriure més de 30 llibres sobre l'arquitecte i en va ser el gran divulgador, també a nivell internacional.

ANTONI RIBAS TUR

BARCELONA. "A mesura que envellia, s'hi assemblava cada vegada més. Quan els turistes el veien a l'altra banda de la reixa dels pavellons Güell li preguntaven si ell era Gaudí". Daniel Giralt-Miracle, exdirector de l'Espai Gaudí, va evocar ahir amb aquesta anècdota la passió que l'arquitecte Joan Bassegoda Nonell, el màxim expert gaudinià, va tenir per l'autor de la Sagrada Família. Giralt-Miracle el recordava amb motiu de la seva mort, que va tenir lloc dilluns a Barcelona als 82 anys, després d'una llarga malaltia. El funeral es va celebrar en la intimitat, i pròximament se li farà un homenatge públic.

Bassegoda Nonell estava considerat, també, el gran divulgador de l'obra de Gaudí. Li va dedicar més de 30 llibres i innombrables articles, d'entre els quals sobresurt *El gran Gaudí*, un recull dels seus escrits més destacats sobre l'autor de la casa Batlló. "Perdem una figura d'enorme transcendència per al coneixement i divulgació d'un dels nostres creadors de referència. Avui Gaudí és un català universal pel seu geni, però també ho és per la feina de Joan Bassegoda, que, de manera exhaustiva i amb rigor exemplar, va posar a l'abast de tothom els seus amplis coneixements de la vida i obra de Gaudí i del Modernisme en general", recordava ahir Jaume Ciurana, el tinent d'alcalde de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

L'autor de la casa Milà i el Modernisme no van ser l'únic focus d'interès de Bassegoda Nonell, que el 1966

va ser elegit president dels Amics de Gaudí. Va ser, a més, l'arquitecte de les obres de la catedral de Barcelona (en va ser el titular entre el 1969 i el 2003), i també va treballar a la catedral de Tarragona, a la de Tortosa, a la de la Seu d'Urgell, a Santa Maria del Mar, al monestir de Poblet, al de Pedralbes, a la Llotja, al Palau de la Música i al Liceu, i va finalitzar el santuari de Montferri, l'obra inacabada de Josep Maria Jujol, el deixeble més avantatjat de Gaudí.

"Era fill i nét d'arquitectes. Va ser un gran coneixedor de la història i la teoria de l'arquitectura. La passió que va tenir per Gaudí va ser molt personal. Va ser alumne de Josep Francesc Ràfols, el biògraf de Gaudí, de Cèsar Martinell i de Josep Maria Jujol. Tots ells van transmetre un gran entusiasme sobre Gaudí a aquella generació d'estudiants, on també hi havia Jordi Bonet, l'arquitecte actual de la Sagrada Família. I en aquell temps era un tema que estava obert a la recerca i a la investigació i en què es podia començar de zero", recorda Giralt-Miracle.

L'impulsor de la Càtedra Gaudí

La Càtedra Gaudí de la Universitat Politècnica de Catalunya va ser creada per ordre ministerial el 1956, i Bassegoda Nonell va accedir a la direcció el 1968. Va estar al capdavant de l'entitat fins al 2000. "Va donar projecció internacional a la Càtedra. En va ser el tercer director, després de Ràfols i de Josep Maria Sostres. El 1977 la va traslladar als pavellons de la Finca Güell. Estaven en un estat de conservació pèssim, i els va restaurar acuradament. I va aconseguir reunir un conjunt de documents molt valuós", assenyala l'arquitecte Jaume Sanmartí, l'actual director de l'entitat. "Va ser, sobretot, un gran divulgador. La meva generació, per exemple, va apren-

Divulgador
Va donar a conèixer tots els vessants de l'obra de Gaudí, des de la tècnica fins a la religió

Controvertit
La seva visió de l'arquitecte de Reus i les seves pròpies obres van ser motiu de polèmica

L'arquitecte Joan Bassegoda Nonell acompanyat dels reis d'Espanya en una fotografia d'arxiu del 2002. EFE

dre molt de l'exposició sobre Gaudí que va organitzar a l'antic centre cultural de La Caixa a la casa Macaya el 1984. Ens va permetre entendre l'obra de Gaudí de manera global i des de tots els vessants", subratlla Giralt-Miracle.

Bassegoda Nonell va obtenir el títol d'arquitecte a la UPC el 1957 i tres anys més tard s'hi va convertir en doctor arquitecte. Va treballar com a professor i va ser catedràtic numerari d'història de l'arquitectura i d'urbanisme, jardineria i paisatge. A més, va ser president de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi, acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de Doctors i va ser reconegut per les reials acadèmies de belles arts de Madrid, Sevilla, la Corunya i Màla-

ga. El 1989 va ser guardonat amb la medalla d'or de Belles Arts.

La trajectòria de l'arquitecte no va estar exempta de polèmica. Els seus detractors el van acusar d'imprimir el seu conservadorisme polític i religiós als estudis sobre Gaudí i de monopolitzar l'accés als documents de la Càtedra Gaudí. Van qüestionar, també, l'abast dels seus estudis. Per a les generacions més joves d'arquitectes i historiadors, sovint va representar un historiador d'un altre temps en què l'acumulació d'informació primava sobre la interpretació i l'anàlisi de les dades. I com a arquitecte, les intervencions patrimonials que va realitzar, com la part nova del monestir de Pedralbes, també van ser objecte de polèmica. ■